

Offentlige virksomheter

Standarder for publisering på offentlige nettsider

Regjeringen har vedtatt første versjon av Referansekatalog for anbefalte og obligatoriske IT-standarder i offentlig sektor. Dette brevet beskriver hvilke følger beslutningen har for offentlige virksomheter.

Fra 1. januar 2009 er det **anbefalt** å publisere informasjon på offentlige nettsider i formatet HTML/XHTML. Dette gjør at informasjonen kan leses direkte i nettleseren. Det vil gjøre det enklere for personer uavhengig av funksjonsevne å få den informasjon de har krav på. Det er derfor viktig at mest mulig informasjon legges ut på offentlige nettsider i disse formatene.

Hvis formatet i ferdigstilte dokumenter skal bevares, er det **obligatorisk** i stat og sterkt anbefalt for kommunene å publisere i filformatet PDF (Portable Document Format).

Dersom dokumentet er ment for videre bearbeiding er det **obligatorisk** i stat og sterkt anbefalt for kommunene å publisere dokumentet i filformatet ODF (Open Document Format). Siden dette åpne formatet foreløpig har begrenset utbredelse, kan det legges ut på et annet filformat i tillegg.

Den enkelte virksomhet har ansvar for at disse standardene blir fulgt på sine nettsider, og må sikre at de som legger ut informasjon følger retningslinjene. Dette krever at IT-ansvarlig tilrettelegger programvare som gjør dette mulig. Medarbeiderne må få tilgang til slik programvare og informasjon om bruken av den.

De som legger ut informasjon på nettsidene

Alle som legger ut informasjon på offentlige nettsider, må kjenne til disse reglene for publisering. De må ha kjennskap til hvordan man lager universelt utformede dokumenter, slik at informasjon er tilgjengelig for alle brukere av offentlige nettsider. De må også ha verktøy for å kunne publisere informasjonen i riktig format.

Medarbeiderne

Medarbeiderne må kjenne til reglene og ha mulighet for å kunne lese informasjonen som er lagt ut. Når informasjon er lagt ut på nettsidene, må man regne med å motta informasjon i samme format. Det er derfor viktig at saksbehandlerne er i stand til å lese dokumenter som mottas på disse formatene.

Hvorfor disse standardene?

Standarder på offentlige nettsider skal gjøre det enklere for innbyggerne og næringsliv å få tilgang til den informasjon man har krav på. Følgende hensyn er sentrale:

Alle skal ha mulighet til å få den samme informasjon, uavhengig av fysisk funksjonsevne, alder eller kognitive evner.

Offentlig informasjon skal kunne leses og brukes med programvare fra mer enn en leverandør.

IT-ansvarlig

IT-ansvarlig må sørge for at det blir lagt til rette for at informasjonen som blir lagt ut på nettsidene oppfyller standardene, og at virksomheten er i stand til å behandle dokumentene som mottas i disse formatene. Det er viktig at de som publiserer og medarbeiderne kjenner og forstår standardene. På www.regjeringen.no/standardiseringsradet ligger Referansekatalog for anbefalte og obligatoriske IT-standarder i offentlig sektor. Her er et utdrag fra referansekatalogen:

2.1 Publisering av dokumenter på offentlige nettsider

2.1.1 Avgrensning av bruksområde

Anvendelsesområdet som her omtales er publisering av dokumenter på offentlige nettsider. Et dokument er i denne sammenheng definert som en lesbar meddelelse som inneholder informasjon. Elektronisk utveksling av dokumenter på annet vis (e-post og lignende), internt i en offentlig virksomhet, mellom offentlige virksomheter og med innbyggere og næringsliv omfattes ikke av dette pålegget.

2.1.2 Bruk av standarder innen dette bruksområdet

HTML - 4.01/XHTML - 1.0 er det anbefalte primærformatet for publisering av dokumenter på offentlige nettsider.

Når det av spesielle grunner, for eksempel for å bevare formatering, er ønskelig å publisere ferdige dokumenter og dokumenter for videre bearbeiding på andre format enn HTML/XHTML, skal følgende format benyttes:

- PDF 1.4 eller nyere, eller PDF/A - ISO 19005-1, er obligatorisk format for publisering av ferdigstilte dokumenter.
- ODF 1.0* (Second Edition), ISO/IEC 26300:2006, er obligatorisk format ved publisering av dokumenter beregnet for videre bearbeiding. ODF har foreløpig begrenset utbredelse. Det anbefales derfor midlertidig å parallellpublisere i ett eller flere tilleggsformater for å sikre allmenn tilgjengelighet til publisert materiale.

Dokumentformatet OOXML er besluttet satt under observasjon i påvente av at standarden justeres slik at den kan regnes som åpen.

Standarden WCAG 1.0, som gir retningslinjer for universell utforming, er anbefalt for publisering av dokumenter på offentlige nettsider, slik de blir fremstilt i norge.no sine kvalitetskrav.

2.1.3 Frist for å tilpasse seg spesifiserte standarder for bruksområdet

Offentlige nettsider skal tilfredstille overforstående krav ved publisering av **nye** dokumenter på nettsider fra og med 1. januar 2009, og på alle **tidligere** publiserte dokumenter innen 1. januar 2014. Norge.no la kravene inn i kvalitetskriteriene for offentlige nettstedet fra og med vurderingen høsten 2008.

* I arbeidet med 2. versjon av referansekatalogen er det foreslått at versjon 1.1 skal være obligatorisk

Det pågår et arbeid med å gjøre disse formatene obligatorisk også for kommunal sektor, gjennom forskrift.

For å forenkle fremtidige utsendelser, ber vi om at virksomhetens e-postadresse sendes til standard@difi.no.

Har du spørsmål? Ta kontakt med Standardiseringssekretariatet (standard@difi.no). Vi svarer deg på e-post eller ringer deg.

Vennlig hilsen

Hans Christian Holte
direktør